

Pressmeddelande 2026-04-27

Pensionärerna vill både leva nu och hjälpa nästa generation – så undviks framtida arvstvister

SBAB:s senaste undersökning visar att en majoritet av pensionärerna i första hand vill leva upp sina pengar medan de kan. En betydande andel vill samtidigt lämna pengar efter sig, i första hand till barn och barnbarn. De kommande decennierna förväntas kapitalöverföringarna mellan generationerna bli mycket stora till följd av stora kapitalvinster på bostäder. Få saker kan splittra familjer så mycket som arvstvister. Det belyser vikten av att ha ordning på hur gåvor och framtida arv ska regleras och till exempel upprätta ett formellt testamente.

SBAB har frågat drygt 1 000 pensionärer om hur de ser på att lämna pengar efter sig. En majoritet, 52 procent, svarade att de i första hand vill leva upp pengarna medan de kan.

- Vi lever i ett land där en av grundtankarna är att varje generation ska ha möjlighet att stå på egna ben. Du ska inte vara beroende av ärvda pengar utan ha möjlighet att stå på egen ekonomisk grund. Sett ur det perspektivet är det rimligt och kanske inte så förvånande att det är fler pensionärer som vill leva upp sina pengar än att lämna arv, säger SBAB:s privat- och boendekononom Linda Hasselvik.

Flera skäl till att ändå vilja lämna arv efter sig

En relativt stor andel (45 procent) uppger samtidigt att de vill lämna pengar efter sig om de har möjlighet. Det främsta skälet till det är att de vill hjälpa barn och barnbarn, vilket 66 procent uppger. Ett annat skäl är att pengarna är bundna i bostaden (12 procent). 10 procent säger att de vill lämna pengar efter sig för att de inte själva behöver dem.

- Även om tanken är att man ska kunna stå på egna ben så är det svårt för många i den yngre generationen sett till hur bostadsmarknaden ser ut idag, särskilt i storstäderna. Om syftet är att hjälpa barn och barnbarn kan man fundera på vilka som faktiskt behöver hjälp mest och när under livet. Eftersom medellivslängden i dag är hög kommer ens barn vara förhållandevis gamla vid tidpunkten för arvet. Ett barn i 60-årsåldern kanske inte har samma behov av pengar som ett barnbarn som ska köpa bostad och som är i familjebildande ålder. Om man vill är det möjligt att ge pengar direkt till barnbarnen genom gåva eller senare genom testamente, säger Linda Hasselvik.

Rekordstora kapitalöverföringar till följd av stora kapitalvinster i bostäder

Kapitalöverföringarna de kommande decennierna förväntas bli mycket stora till följd av att många 40-talister gjort stora kapitalvinster på ägda bostäder. Den generationen är dessutom stor. En analys som nyligen gjordes av Mäklarsamfundet indikerar att förmögenheter bundna i bostäder motsvarande ett värde av hela 1 790 miljarder kommer att föras över från en generation till en annan de kommande 20 åren.

- Få saker kan splittra familjer så som arvstvister. För den som vill lämna pengar efter sig till kommande generationer finns det en del saker som kan vara bra att tänka på. Var tydlig med hur du vill att pengarna ska fördelas. Dokumentera större gåvor och klargör om de ska vara en gåva eller förskott på arv. Skriv ett tydligt testamente för det som inte ges bort i livet. Om du vill att gåvan eller arvet ska utgöra enskild egendom, så bör det också dokumenteras, säger Linda Hasselvik.

Råd till dig som vill lämna pengar efter dig:

1. Dokumentera större gåvor du ger i livet

Skriv ner när du ger en större gåva och ange om det ska vara en gåva, dvs. som inte påverkar det framtida arvet, eller ett förskott av arv och därmed ska räknas av när arvet slutgiltigt delas. Utan dokumentation antas gåvor till bröstarvingar vara förskott på arv.

2. Skriv ett tydligt och formellt testamente

För det du inte ger bort under din livstid är testamentet helt avgörande. För att det ska vara giltigt behöver det vara skriftligt, undertecknat av dig och bevittnat och signerat av två samtidigt närvarande vittnen som inte själva berörs av innehåll. Tänk på att bröstarvingar har laglig rätt till en del av arvet, den så kallade laglotten. Laglotten motsvarar hälften av deras arvslott.

3. Ange om gåvor och/eller arv ska vara enskild egendom

Att något är enskild egendom innebär att gåvan eller arvet inte kan bli föremål för bodelning i samband med en eventuell separation hos den som fått egendomen. Om du vill att något ska utgöra enskild egendom så behöver det framgå skriftligt, till exempel i ett gåvobrev eller testamente.

4. Förvara viktiga handlingar så att de hittas

Förvara testamente, gåvobrev och andra viktiga dokument på ett tryggt ställe och berätta gärna för dina anhöriga eller förvaltare var de finns. Handlingar som inte går att hitta kan i praktiken bli verkningslösa.

Om undersökningen:

Enkätundersökningen genomfördes av SIFO (tidigare Kantar) på uppdrag av SBAB den 3–9 mars. Drygt 1 000 pensionärer deltog.

För mer information, vänligen kontakta:

Linda Hasselvik, privat- och boendeeconom, SBAB
Telefon: 070-561 21 47
E-post: linda.hasselvik@sbab.se

Catharina Henriksson, presschef, SBAB
Telefon: 076-118 79 14
E-post: catharina.henriksson@sbab.se